

לפי שראתה כל היום פת הרבה בתוך הבית אינה חוששת לשוור, אבל סיפ' דמניח החמץ בצינעא עד ד' שעות שיבערנו מן הבית, כבר רואה שנתרוקן הבית (ו)מפת ומשיירא.

היינו ט' חנויות. מה שפרש"י⁹³ דלענין בדיקה איירי ומייתי ראייה כיון דכל קבוע כמחצה על מחצה דאמי אמרי' דמחמץ שקל וצריך הבית בדיקה, ולא נהירא,⁹⁴ דהתם ספיקא [דאורייתא הוא ואולינן לחומרא והכא ספיקא]⁹⁵ דרבנן הוא ואולינן לקולא,⁹⁶ כדאמרי' לקמן גבי שני עכברים ולא ידעי' אי⁹⁷ להאי עייל ואי⁹⁸ להאי עייל,⁹⁹ וכן בההיא דב' שבילין¹⁰⁰ וכן בההיא דבקעה.¹⁰¹ ועוד לגבי ט' חנויות לענין איסור החתיכה

אבי' דמוקי סיפא בי"ד דמשיירא, לדידיה אין תקנה לשום בית לבדוקו אם לא יבדוקוהו בי"ג, דא"א דלא יבדוק א' קודם חבירו ואיכא למיחש שמא הביאה חולדה מבת הבדוק לבית שאינו בדוק. אלא ודאי לא פריך אלא מאותו בית, דקתני מתני' דאפי' מאותו בית לא חיישי' שמא גררה חולדה ממקום למקום.⁸⁹

הא בי"ג. פרש"י⁹⁰ רישא דקתני אין חוששין בי"ג שמצוי פת הרבה לחולדה בבתיים ואינה חוששת לשוור. וקשה ליה⁹¹ דהא מתני' דקתני אין חוששין שמא גררה חולדה אבדיקת י"ד דרישא קאי. ונ"ל לפרש האי בי"ג פי' בבדיקת חמץ שהוא (שהוא) מצא[ני] י"ג ובכניסת י"ד לא משיירא,⁹²

והי' כלפנינו. 99 רבינו הביא הראיות כסדרן בגמ'. בתוס' שלפנינו כתבו בסתם 'כדאמרינן בסמוך'. בחי' הר"ץ הביא רק משני צבורין. ובתוס' שאנץ הביא קודם ההוכחה משני שבילין, וכיאר הר"ב נאה בהערותיו שם הערה 90 שרצה להביא תחילה ההוכחה שהיא מטעם זה עצמו של ספיקא דרבנן לקולא, מבלי להסתמך על סברת 'שאני אומר', ודחה שם האפשרות להגיה בתוס' שאנץ 'גבי' במקום 'וגבי', ולפרש שהתכוון להביא רק משני צבורין, ולפי"ז הרי מוכח מדבריו דלא כהמקו"ח שכתב בסימן תלט ס"ק ג שקושית התוס' היא שיש להקל בט' צבורין מכח סברת שאני אומר. וכן מפורש להדיא בדברי רבינו המביא ראייה משניהם, משבילין ומבקעה, שהיתרם הוא רק מכוח ספיקא דרבנן לקולא. [וכן יוצא ברור מדבריו שאין להגיה בתוס' שאנץ, וכנ"ל]. 100 להלן י. א. וראה רש"י שם סוד"ה ר' יהודה. 101 שם. וראה רש"י שם סוד"ה וחכמים. בתוס' שלפנינו כתבו כאן ע"ז: 'מיהו י"ל דאיירי כגון שלא ביטל', ואח"כ הקשו: 'ועוד קשה דגבי תשע חנויות ליכא חזקת היתר אבל הכא אוקמה

89 וכן כתבו הראשונים הנ"ל. 90 בד"ה בשלשה. 91 היינו עליו ואולי צ"ל: לי. 92 כע"ז כתב בחי' הר"ץ: 'ודאמרינן הא בי"ג לא דווקא דהוא הדין ליל י"ד, דהא מתני' דאין חוששין שמא גררה חולדה בליל י"ד וקאמר דלא חיישינן, ע"כ. ועי"ע בתוס' ר"פ רד"ה בשלשה. ועיין בפני יהושע. 93 בד"ה ואתא. 94 כ"ה בתוס' שאנץ ובתוס' בשם ר"י. 95 הושלם עפ"י תוס' שאנץ ותוס' ד"ה היינו; וכאן השמטה היא מחמת הדומות: ספיקא — ספיקא. 96 עיין גם ברמב"ם הל' חו"מ פ"ב ה"י שדעתו בפירושה כדעת רש"י, והשיג עליו הראב"ד שם: 'לא מיחזירא הא מילתא אלא לענין בטול אבל לענין בדיקה ספיקא דרבנן הוא'. ועי"ג בהשגות הראב"ד על המאור. וכתב במ"מ שמדברי הגאונים נראה כדעת רש"י והרמב"ם, ושכן כתוב בפירוש בהלכות הר"ץ גיאת. וכתב בשם הרא"ה הטעם: 'דאע"ג דספיקא דרבנן היא, כיון שבדיקת חמץ תחילתה על הספק החמירו בספקה יותר משאר ספקות של דבריהם'. ועי"ע מ"ש בזה רבינו מנחם שם. 97 נראה שצ"ל 'הי' כלפנינו. 98 נראה שצ"ל